

képesek másként szeretni, csak Istenért és Istenben. Aki így szeret, az megéli, hogy egész életének értelme és tartalma „szerettetés Isten által”. Szent Bernát megvallja, hogy a szeretetnek ezt a fokát megélni csak ritkán adatik meg: „Boldog az a lélek, akinek a földi életében, ha csak ritkán is, akár csak egy pillanatra is sikerül ezt megízlelnie.”

Ez tehát az az út, amely a ciszterci lelkiség Szent Bernát által megrajzolt szakaszait szinte lépésről lépésre elénk tárja. Aki erre Isten kegyelméből vállalkozik, az ebben a világban — Szent Bernát szavai szerint — Keresztelő Szent Jánoshoz, az Úr útját előkészítő „prófétánál is nagyobb” lélekhez lesz hasonló: lángoló és világító szövétnek. „Mert csak lángolni kevés, csak világítani hiú törekvés; lángolni és világítani — ez maga a tökéletesség!”

SZENT BERNÁT SÍRFELIRATA A FÉNYES VÖLGYBEN

*Fénylik e völgy, de e fényes Völgy nagy Apátja nevétől
lett igazán ragyogó szerte a föld kerekén.
Ősei fényét érdeme s tettei fénye követte,
szép szava fényénél csak hite volt ragyogóbb.
Fény koszorúzta halálát, hamván fényes a sírbolt,
s fényben örül ragyogón lelke az Isten előtt.*

Farkasfalvy Dénes fordítása

Bernát clairvaux-i sírja a francia forradalom idején elpusztult, de felirata másolatban fennmaradt. A disztichonokban írt vers Clairvaux — Clara Vallis: Fényes Völgy — nevét veszi alapul. Szerzője ismeretlen; Mabillon a híres himnuszírónak, Szentviktori Ádámnak tulajdonította: PL 185, 567—568.